

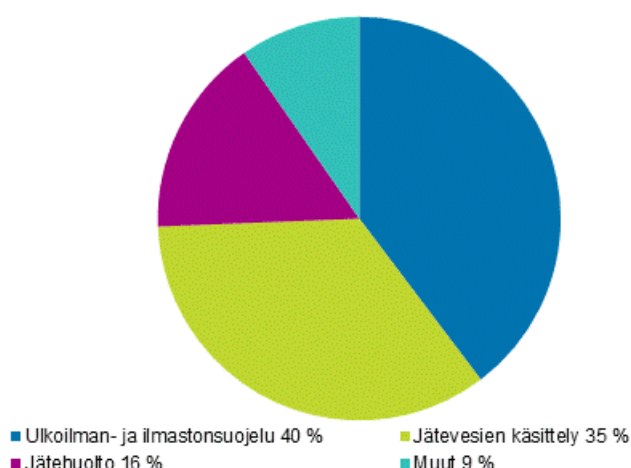
Ympäristönsuojelumenot 2015

Vesi- ja jätehuolto investoivat eniten ympäristönsuojeluun vuonna 2015

Korjaus 1.11.2017. Kaivostoiminta, teollisuus, energia-, vesi- ja jätehuolto"-sektorin lukuihin tehty korjauksia. Korjaukset johtuvat havaitusta virheestä tuotantojärjestelmässä. Korjatut luvut on merkitty punaisella.

Julkisen sektorin yhteenlasketut ympäristönsuojelumenot olivat noin 953 miljoonaa euroa vuonna 2014. Vuonna 2015 menot olivat 981 miljoonaa euroa. Vastaavasti yritysten ympäristönsuojelumenot olivat noin **2 085** miljoonaa euroa vuonna 2014 ja **2 312** miljoonaa euroa vuonna 2015. Kotitalouksien ympäristönsuojelumenot olivat 810 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 845 miljoonaa euroa vuonna 2015. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen uudesta Ympäristönsuojelumenot-tilastosta vuosilta 2014 ja 2015. Tilasto kuuluu EU:n ympäristötilinpitoasetukseen ja kattaa julkisen sektorin, kotitaloudet, kaivostoiminnan, teollisuuden ja energia-, vesi- ja jätehuollon.

Kaivostoiminnan, teollisuuden ja energihuollon ympäristönsuojelupalvelujen käyttö kohteittain 2015 (Korjattu 1.11.2017)

Vuonna 2014 kaivostoiminta, teollisuus sekä energia-, vesi- ja jätehuolto käyttivät ympäristönsuojeluun yhteensä noin **1 507** miljoonaa euroa ja vuonna 2015 noin **1 672** miljoonaa euroa. Ympäristönsuojeluun investointiin **578** miljoonaa euroa vuonna 2014 ja **640** miljoonaa euroa vuonna 2015.

Ympäristönsuojelumenoluokittain tarkasteluna vuonna 2015 kaivostoiminta, teollisuus sekä energia-, vesi- ja jätehuolto käyttivät eniten rahaa jäte- ja jätevesihuoltoon sekä ulkoilman- ja ilmastonsuojeluun.

Kotitalouksien ympäristönsuojelumenot, 845 miljoonaa euroa, ovat lähes kokonaan loppukäyttöä ja ne koostuvat jätevesi- ja jätemaksuista.

Ympäristönsuojelumenojen kohdentuminen sektoreittain 2014-2015 (Korjattu 1.11.2017)

Korjattu 1.11.2017. Korjatut luvut on merkitty punaisella.		
Sektori	2014	2015
	Miljoonaa euroa	Miljoonaa euroa
Valtio		
Yhteensä	953	981
Loppukäyttö	268	272
Välituotekäyttö	281	287
Investoinnit	25	17
Tulon ja pääomansiirrot, netto (maksetut-saadut)	379	405
Kaivostoiminta, teollisuus, energia-, vesi- ja jätehuolto		
Yhteensä	2 085	2 312
Loppukäyttö	..	..
Välituotekäyttö	1 507	1 672
Investoinnit	578	640
Tulon ja pääomansiirrot, netto (maksetut-saadut)	..	..
Kotitaloudet		
Yhteensä	1 507	1 672
Loppukäyttö	578	640
Välituotekäyttö	..	..
Tulon ja pääomansiirrot, netto (maksetut-saadut)	..	..

Yrityksistä eniten palveluja ympäristönsuojeluun käytettiin teollisuudessa. Vuonna 2014 teollisuuden palvelujen käyttö oli noin 248 miljoonaa euroa ja 253 miljoonaa euroa vuonna 2015. Sen sijaan ympäristönsuojeluun investointiin eniten vesi- ja jätehuollossa. Näiden toimialojen yhteenlasketut investoinnit olivat 315 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 349 miljoonaa euroa vuonna 2015. Toiseksi ja kolmanneksi eniten investointiin teollisuudessa ja energianhuollossa.

Myös metalli- ja metsäteollisuus ostivat merkittävästi palveluja ympäristönsuojeluun vuosina 2014 ja 2015. Metalliteollisuuden palvelujen käyttö oli 95 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 103 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vastaavasti metsäteollisuudessa palveluja käytettiin 79 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 77 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen uudesta tilastosta Ympäristönsuojelumenot, jonka tuloksia julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa. Ympäristönsuojelumenot kuuluu Euroopan Unionin Ympäristötilinpidon tilastoasetuksen 2. vaiheeseen, joka tuli lainvoimaiseksi kesäkuussa 2014 ((EU) N:o 538/2014). Asetus velvoittaa jäsenmaita tilastoimaan ja raportoimaan Ympäristönsuojelumenot vuosittain, ensimmäisen kerran syksyllä 2017 vuosien 2014-2015 tiedot.

Ympäristötilinpidon tavoitteena on ympäristön ja talouden vuorovaikutuksen tilastollinen kuvaus, joka noudattaa pääosin kansantalouden tilinpidon peruskäsitteistöä ja luokituksia (EKT2010).

Tietoa ympäristönsuojelumenosta on julkaistu aikaisemmin tilastoissa Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot ja Teollisuuden ympäristönsuojelumenot. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot -tilasto lakkautettiin vuonna 2014 ja Teollisuuden ympäristönsuojelumenot vuonna 2016. Uusi

ympäristönsuojelumenot ei menetelmämuutosten ja uusien asetusvaatimusten vuoksi ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen tietojen kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristönsuojelupalvelujen käyttö yrityksissä 2014-2015 (pl. alkutuotanto ja palvelualat) (Korjattu 1.11.2017).....	5
Liitetaulukko 2. Kaivostoiminnan, teollisuuden ja energia-, vesi- ja jätehuollon ympäristönsuojeluinvestoinnit 2014-2015 (Korjattu 1.11.2017).....	5
Laatuseloste: Ympäristönsuojelumenot.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristönsuojelupalvelujen käyttö yrityksissä 2014-2015 (pl. alkutuotanto ja palvelualat) (Korjattu 1.11.2017)

Korjattu 1.11.2017.Korjatut luvut on merkitty punaisella.		
Toimiala (TOL2008)	2014	2015
	Miljoonaa euroa	Miljoonaa euroa
B Kaivostoiminta ja louhinta	35	30
C Teollisuus	248	253
16 - 17 Metsäteollisuus	79	77
19 - 22 Kemianteollisuus	57	62
24 - 30, 33 Metalliteollisuus	95	103
10 - 15, 18, 23, 31 - 32 Muu teollisuus	17	12
D Energiahuolto	49	40
36 - 39 Päätoimiset ympäristönsuojelupalvelujen tuottajat ja vesihuolto	1 175	1 349
Yhteensä	1 507	1 672

Liitetaulukko 2. Kaivostoiminnan, teollisuuden ja energia-, vesi- ja jätehuollon ympäristönsuojeluinvestoinnit 2014-2015 (Korjattu 1.11.2017)

Korjattu 1.11.2017.Korjatut luvut on merkitty punaisella.		
Toimiala (TOL2008)	2014	2015
	Miljoonaa euroa	Miljoonaa euroa
B Kaivostoiminta ja louhinta	32	33
C Teollisuus	122	158
16 - 17 Metsäteollisuus	21	37
19 - 22 Kemianteollisuus	42	82
24 - 30, 33 Metalliteollisuus	44	26
10 - 15, 18, 23, 31 - 32 Muu teollisuus	14	13
D Energiahuolto	109	100
36- 39 Päätoimiset ympäristönsuojelupalvelujen tuottajat ja vesihuolto	315	349
Yhteensä	578	640

Laatuseloste: Ympäristösuojelumenot

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ympäristönsuojelumenot -tilasto kuvaa ympäristönsuojelusta teollisuudelle, kotitalouksille, voittoa tavoittelemattomille yhtiöille sekä valtiolle ja kunnille aiheutuvia menoja. Se on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja niiden etujärjestöjen sekä tutkimuksen tarpeisiin. Tilasto mahdollistaa ympäristönsuojelusta aiheutuneiden menojen vertailua eri toimialojen kesken. Tilastointi noudattaa EU:n tilastoviraston, Eurostatin, muotoilemia tilastointiperiaatteita, mikä varmistaa tietojen vertailtavuuden muiden Euroopan maiden sekä kansainvälisten järjestöjen vastaaviin tilastotietoihin.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Tilasto kattaa teolliset toimialat eli kaivos- ja kaivannaistoiminnan, teollisen valmistuksen ja energiahuollon, veden puhdistuksen ja jakelun, jätevesi- ja jätehuollon, kotitaloudet sekä valtion ja kunnat. Toimialajaottelu on EU:n standardiin perustuvan Tilastokeskuksen luokituksen TOL 2008 mukainen (Toimialaluokitus 2008, Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Ympäristönsuojelumenot -tilasto sisältää:

- ympäristönsuojeluinvestoinnit
- ympäristönsuojelulaitteistojen käyttö- ja kunnossapitomenot
- muut ympäristönsuojelun toimintamenot, kuten tutkimus- ja kehitysmenot, hallintomenot sekä erilaiset maksut ja korvaukset

Ympäristönsuojeluinvestointeihin sisältyvät sekä päästöjen vähentämiseen että niiden käsittelyyn tarkoitetut investoinnit. Päästöjä vähentävät toimenpiteet muuttavat tuotantoprosessia siten, että tuotannosta aiheutuvien päästöjen muodostuminen suhteessa tuotantomääriin pienenee. Päästöjen käsittelyyn tarkoitetut ympäristönsuojeluinvestoinnit ovat puhdistimia ym. lisälaitteita tai ratkaisuja, joiden käyttöön otto ei oleellisesti muuta itse tuotantoprosessia.

Ympäristönsuojelu on tässä tilastossa määritelty toiminnaksi, jonka tarkoituksena on vähentää fyysiseen ympäristöön kohdistuvia haittoja, tai joka oleellisesti liittyy näiden haittojen vähentämiseen. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi päästöjen ja jätteiden käsittely, niiden muodostumisen ehkäiseminen, ympäristötarkkailu ja -valvonta, ympäristönsuojeluun liittyvä hallinto, koulutus ja tiedottaminen, ympäristövahinkojen korjaaminen sekä tuotannon ympäristöhaittojen vähentämiseen tähtäävä tutkimus- ja kehitystyö. Energiainsäästö- ja työsuojelutoimenpiteet eivät kuulu tässä tilastossa ympäristönsuojeluun.

Ympäristönsuojelumenot tilastoidaan niiden kohdentumisen perusteella, kansainvälisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden ja -kustannusten CEPA 2000 -luokituksen mukaisesti. (Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure). CEPA-luokkia ovat muun muassa jätevesihuolto, jätehuolto, ilmansuojelu, luonnonsuojelu sekä hallinto ja muu ympäristönsuojelu.

Ympäristönsuojelumenolaskelmat perustuvat YK:n ja EU:n tilastoviraston Eurostatin luokituksiin, määritelmiin ja standardeihin:

System of Environmental-Economic Accounting - Central Framework. United Nations, European Union, Food and Agriculture Organization of the United Nations, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, The World Bank 2014.

Environmental expenditure statistics - General Government and Specialised Producers data collection handbook. European Commission 2007.

1.3 Lait ja asetukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 538/2014 Euroopan ympäristötilinpidosta annetun asetuksen (EU) N:o 691/2011 muuttamisesta velvoittaa jäsenmaita tilastoimaan ja raportoimaan ympäristönsuojelumenot vuosittain. Ensimmäinen raportointi tapahtuu vuonna 2017 koskien tilastovuotia 2014 ja 2015.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot lasketaan valtion tilinpäätösaineiston sekä kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston pohjalta. Tietoja täydennetään maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, valtiovarainministeriön, ulkoasiainministeriön sekä puolustusministeriön tiedoilla.

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot -tilastoa varten tarvittavat tiedot kerätään vuosittaisella, noin 2000 teollisuuden toimipaikalle lähetettävällä kyselyllä. Kysely koskee edellisenä vuonna toteutuneita ympäristönsuojelumenoja ja siihen on mahdollisuus vastata joko paperilomakkeella tai internetissä sähköisellä lomakkeella.

Kotitalouksien sekä voittoa tavoittelemattomien yhtiöiden ympäristönsuojelumenot lasketaan kansantalouden tilinpidon tietojen pohjalta.

Tilaston peruskehikon muodostavat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin perustuvassa tietokannassa vähintään yhden henkilön yritykset, joiden toimialana on kaivos- ja kaivannaistoiminta, teollinen valmistus, energiahuolto tai veden puhdistus ja jakelu.

Kyselyn piiriin kuuluvat seuraavat toimialaluokituksen TOL 2008 pääluokat

B Kaivostoiminta ja louhinta (05 - 09)

C Teollisuus (10 - 33)

D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35) sekä pääluokasta E toimiala Veden otto, puhdistus ja jakelu (36)

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Otantapohjaisuudesta johtuen tuloksiin liittyy aina tilastollisia epävarmuustekijöitä. Käytetyllä otanta-asetelmalla kuitenkin pyritään siihen, että suurten teollisuusyritysten ympäristönsuojelumenot, jotka ovat merkittävimpiä, saadaan kattavasti ja luotettavammin tilastointiin. Noin 2000 toimipaikalle lähetetyn kyselyn vastausprosentti on viime vuosina ollut 80–90 %. Vastaukset tarkistetaan Tilastokeskuksessa mittausvirheiden minimoimiseksi. Vastaukset otetaan huomioon korotettaessa aineisto koskemaan koko teollista toimintaa Suomessa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ympäristönsuojelumenot -tilasto tuotetaan vuosittain noin 22 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä. Julkistamiskalenterin verkko-osoite: <http://www.stat.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirastolle Eurostatille ja sitä kautta ne tulevat julkaistaviksi Eurostatin sekä OECD:n tilastojulkaisuissa ja -tietokannoissa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen vertailtavuus muiden EU-maiden kanssa on hyvä johtuen Eurostatin laatimien yhtenäisten tilastointiperiaatteiden noudattamisesta. Myös OECD-maiden kesken vertailtavuus on parantunut viime vuosien aikana.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastoa on laskettu Suomessa vuodesta 1994 lähtien vuosittain. Sinä aikana tietojen vertailukelpoisuus ei ole merkittävästi muuttunut, vaikka laskelmiin sisältyvissä valtion talousarvion momenteissa ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston talouserissä on ollut jonkin verran muutoksia vuosittain. Esimerkiksi valtio on yhdistänyt momenteja ympäristöministeriön

hallinnonalalla ja toisaalta laskelmiin on otettu joitakin momenteja lisää. Myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä aluehallintovirastojen perustaminen toi muutoksia momentteihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Teollisuuden ja julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotietoja on tilastoitu Suomessa vuodesta 1992 lähtien, ja kerättävät tiedot eivät ole sinä aikana merkittävästi muuttuneet. Ympäristönsuojelumenot-tilastossa näiden kahden tilaston tietosisällöt tulevat laajempina ja uudistettuna versiona uusien lähdeaineistojen laskentamenetelmän pohjalta.

Lisätietoja

Susanna Kärkkäinen 029 551 3662

Vastaava tilastojohtaja:

Ville Vertanen

ymparistotilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Ympäristönsuojelumenot 2015, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

ISSN ISSN 2489-6055
(pdf)

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi